

Grażyna Stachyra, Elżbieta Pawlak-Hejno

"Radio and Society 2", Lublin 4-5.06.2012 : [sprawozdanie]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 19/1,
214-217

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

czesnego polsko-rosyjskiego dialogu międzykulturowego w szerszej przestrzeni Europy Centralnej i Wschodniej³.

Wśród uczestników Kongresu w grupie ponad 20 gości z Polski znalazły się dr Eleonora Kirwiel i dr Małgorzata Podolak z Wydziału Politologii UMCS w Lublinie. W składzie delegacji polskiej byli także przedstawiciele Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (prof. dr hab. Tadeusz Gadacz, prof. dr hab. Zdzisław Noga, dr hab. Jan Rydel, dr hab. Bogusław Skowronek), Uniwersytetu Jagiellońskiego (prof. dr hab. Andrzej Chwalba, prof. dr hab. Ryszard Nycz, prof. dr hab. Andrzej Pitrus, dr hab. Krzysztof Zajas, prof. dr hab. Krzysztof Zamorski), Uniwersytetu Warszawskiego (prof. dr hab. Marcin Kula, prof. dr hab. Włodzimierz Mędrzecki i prof. dr hab. Andrzej Skrzypek), Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (dr hab. Mariusz Wołos, prof. UMK), Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Stacji Naukowej PAN w Moskwie.

Dr Eleonora Kirwiel wygłosiła referat w sekcji „Narracja historii: przyszłość i teraźniejszość” pt. *Rola Rosji Radzieckiej w kształtowaniu życia politycznego na Kresach Północno-Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej okresu międzywojennego*. Dr Małgorzata Podolak uczestniczyła w okrągłym stole „Metamorfozy Imperium Rosyjskiego i Polska: doświadczenie ostatnich 300 lat” z wystąpieniem *Instytucja ogólnonarodowego referendum w Polsce i Federacji Rosyjskiej – podstawy prawne, praktyka polityczna, perspektywy rozwoju*.

Uczestnicy Kongresu mieli okazję poznać piękny Petersburg, a także spotkać się z przedstawicielami miejscowej Polonii, która kontynuuje wielkie tradycje swoich poprzedników, odgrywających istotną rolę w rozwoju dawnej stolicy imperium rosyjskiego. Uczestników III Kongresu przyjął konsul generalny Rzeczypospolitej w Petersburgu minister dr Piotr Marciniak, który wziął także udział w obradach plenarnych.

Kolejny, IV Kongres, planowany jest na wiosnę 2014 r. Tym razem miejscem obrad będzie Kraków.

Eleonora Kirwiel
(Zakład Myśli Politycznej)

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji *Radio and Society 2*, Lublin 4–5 czerwca 2012 roku

W dniach 4–5 czerwca 2012 r. w Lublinie odbyła się międzynarodowa konferencja *Radio and Society 2*, zorganizowana przez Zakład Komunikacji Społecznej Wydziału Politologii UMCS w Lublinie. Wzięli w niej udział radioznawcy z Cypru, Hiszpanii, Francji, Niemiec, Polski, Portugalii, Wielkiej Brytanii i Włoch.

---

³ Szczegółowy program III Międzynarodowego Kongresu *Rosja i Polska: pamięć imperiów/imperia pamięci* (Sankt-Petersburg, 26–28 kwietnia 2012 r.) z pełnym wykazem uczestników i wygłoszonych przez nich referatów znajduje się na stronie internetowej: www.spbric.org/files/Programme_pol.pdf.

To już drugie spotkanie w cyklu „Radio i Społeczeństwo”, w którym Zakład Komunikacji Społecznej zapoczątkował integrowanie środowiska badaczy radia, które choć posiadają silne ośrodki w całej Europie, to w Polsce jest rozproszone. Przed dwoma laty koncentrowaliśmy się na zagadnieniach związanych z digitalizacją radia, budowaniem wspólnoty słuchaczy, cechami radiowych gatunków i kulturowym kontekstem przekazu. W tym roku rozważaliśmy znaczenie mniejszości etnicznych w radiu lokalnym, rozwiązania systemowe dotyczące funkcjonowania tego medium, a także estetyczny wymiar radiowej komunikacji.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał dziekan Wydziału Politologii prof. dr hab. Grzegorz Janusz. Pierwszy dzień konferencji upłynął pod hasłem *Society, Community and Radio Challenges*. Obrady rozpoczął prof. Tiziano Bonini (*IULM University of Milano*) referatem *Understanding social media publics for Radio: a new form of capital*. Podkreślił w nim wpływ zmian komunikowania w radiu skonwergowanym na powstawanie wspólnot odbiorców oraz ich tożsamość. Dr hab. Stanisław Jędrzejewski, prof. nadzw. (Akademia Leona Koźmińskiego, KUL) w wystąpieniu zatytułowanym *Public radio and new media platforms* odniósł się do zmiany w tradycyjnym modelu komunikacji radiowej i przesunięcia akcentu na jakość sygnału oraz indywidualne zapotrzebowania słuchaczy, o czym świadczy obecność zróżnicowanej oferty radia na platformach cyfrowych. Prof. Guy Starkey (*University of Sunderland*) w referacie *Radio and localness: ownership and content in the convergent/divergent age of media proliferation*, omawiając nowe poziomy komunikacji w radiu, ukazał wpływ systemu własności i zarządzania mediami na lokalny wymiar poruszanej w nich problematyki. Z kolei prof. Jean-Jacques Cheval (*Université de Bordeaux, GRER*), mówiąc o rynku francuskim w prezentacji zatytułowanej *What talking (on the airwaves) means? A sociological return on the radio broadcasting liberation in France in the 1980s*, zwrócił uwagę na znaczenie komunikatu radiowego jako impulsu do zmian społecznych i kulturowych, wpływającego na powstawanie wspólnot przekonań oraz kształtującego nowe trendy w działalności medium. Prof. Dominique Norbier (*Université de Nice – Sophia Antipolis*) dokonała analizy przypadku (*Webradios and social participation and mobilization: the case study of Radio Ethic*); omawiając konkretny przykład Radia Ethic wskazała na obecność wieloelementowej strategii nawiązywania relacji nadawczo-odbiorczych, natomiast dr Urszula Doliwa (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) w wystąpieniu *Polish radio stations run by NGOs – idea, organization, programme* zaakcentowała brak podstawowych rozwiązań legislacyjnych w segmencie nadawców społecznych, które w Polsce taką strategię, o której wspomniała Dominique Norbier, czyniłyby realną. Kolejni prelegenci: dr Mirosława Wielopolska-Szymura z Uniwersytetu Śląskiego (*Ethnic minorities radio stations in certain multicultural societies – a short overview*), dr Magdalena Szydłowska z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (*Programs for national minorities in the Polish Radio an important tasks of the public radio duties*) oraz dr Robert Rajczyk także z Uniwersytetu Śląskiego (*National minorities' in Romania access to media. Case study – radio*) skoncentrowali się na problematyce partycypacji mniejszości etnicznych w kreowaniu wizerunku stacji lokalnych. Obrady panelowe w pierwszym dniu zakończyło wystąpienie *Radio in Iceland. General characteristics of the market* dr Lidii Pokrzyckiej z UMCS, która dokonała przeglądu struktur prawno-finansowych umożliwiających funkcjonowanie rozgłośni radiowych w Islandii.

Drugi dzień konferencji miał za motyw przewodni hasło *Radio Content and Aesthetic* i poświęcony był przede wszystkim estetycznemu wymiarowi komunikacji w radiu oraz analizie jakościowej zawartości programów.

Obrady rozpoczęła prof. Angeliki Gazi (*Cyprus University of Technology, Limassol*) analizująca w ramach tematu *Mental Images, Acoustic Identity and Radio Sound* współczesne trendy w badaniach problematyki dźwiękowej identyfikacji sygnału radiowego oraz „wewnętrznych obrazów” powstających u odbiorcy w trakcie słuchania. Dr Karolina Albińska (*Uniwersytet Łódzki*) z referatem *Did Pictures Kill a Radio Star? 'Radiovision' as a New/Old Incarnation of Radio in the Audiovisual Era* dokonała przeglądu elementów wizualizacji przekazu radiowego na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci, a także zaprezentowała sposoby funkcjonowania „obrazów” przekazu radiowego w medium analogowym i skonwergowanym. Następny temat, *Sounds and Identity: the role of radio in community building*, prezentowany przez prof. Madalenę Oliveirę (*Universidade do Minho*) był okazją do zademonstrowania uczestnikom konferencji prawdziwej „uczty dla wyobraźni”, poprzez komentowanie poszczególnych kategorii dźwięków radiowych w kontekście ich oddziaływania na słuchaczy. Prof. Emma Rodero z *Univeristat Pompeu Fabra* w Barcelonie zajęła się z kolei kwestiami głosów na radiowej antenie (*Intonation on Radio. The same song for different broadcasters*). Na podstawie przeprowadzonych badań wykazała, że elementy prozodii wiadomości radiowych wykorzystywane w celu przyciągnięcia uwagi słuchaczy są podobne w stacjach na całym świecie. Także prof. Golo Föllmer (*Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*) w wystąpieniu zatytułowanym *Experimental Auditive Variations of Radio Speech* zaprezentował wyniki badań prowadzonych w ramach eksperymentalnego projektu badawczego, w którym uczestniczyły także kolejne badaczki reprezentujące *Martin-Luther-Universität* w Halle: dr Grit Boehme z referatem *How listeners perceive the presenter's voice* i dr Anja Richter prezentująca temat *The aesthetic potentials of the programme structure*. Potwierdzają one, że w trakcie komponowania założeń formatowych, rozgłoszenie wykorzystują wyniki sondaży wśród potencjalnych odbiorców, wskazujące, że struktura programu, jak i sposoby łączenia fragmentów muzyki z treścią słowną – wpływają na emocje słuchaczy, które pojawiają się podczas odbioru przez nich audycji radiowych. Wymiar emocjonalny radiowych komunikatów podkreślały też mgr Paulina Czarnek (*Uniwersytet Łódzki*) w *The entertaining role of call-out in Polish commercial radio stations* oraz dr Joanna Bachura (*Uniwersytet Łódzki*) analizująca w referacie *Feature – the marriage of Fact and Fiction* konkretne gatunki radiowe w kontekście wzmacniania relacji nadawczo-odbiorczych. Dr Grażyna Stachyra (*UMCS w Lublinie*), omawiając zagadnienie *Charitainment – the levels of communication* wskazała na różnicowanie sfer komunikacji poprzez zastosowanie w nowoczesnym radiu formuły hybrydycznej filantropii przy wykorzystaniu innych mediów. Obrady drugiego dnia zamknął prof. dr hab. Kazimierz Krzysztofek (*Uniwersytet w Białymstoku, Fundacja Pro Cultura w Warszawie*), rysując perspektywy transformacji radia w środowisku nowych mediów w ramach tematu *Contradictions of Digital Media: An Attempt at Clarification of Terms*.

Dyskusje, które odbywały się po każdej sesji, rozmowy w kuluarach oraz nawiązane w ramach konferencji przyjacielskie kontakty, z pewnością umożliwią intensyfikację badań radia w Polsce, a także przyczynią się do zacieśnienia współpracy badawczej w wymiarze międzynarodowym. Jesteśmy przekonani, że Wydział Politologii UMCS w Lublinie nie jest już w opinii radioznawców z całej Europy anonimowym ośrodkiem, a z cza-

sem zyska miano centrum konsolidującego radiowe środowisko dziennikarzy i teoretyków radia. Mając takie przekonanie, już teraz zapowiadamy kolejne spotkanie *Radio and Society* za dwa lata – oby równie owocne jak minione.

Grażyna Stachyra, Przewodnicząca Konferencji
Elżbieta Pawlak-Hejno, Sekretarz Konferencji
(Zakład Komunikacji Społecznej)

Fot. 4. Obrady Konferencji Radio and Society, Lublin, 4–5.06.2012
Fot. Martyna Skrok

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej *Myśl społeczna wielkich religii świata*, Lublin 17–18 listopada 2011 roku

„Religia jawi się obecnie jako jedna z głównych zmiennych warunkujących idee, zjawiska i procesy polityczne zarówno w skali poszczególnych państw, jak i w skali globalnej”⁴. Z tego powodu stała się przedmiotem kolejnego z cyklu organizowanych przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS spotkań naukowych, podejmujących problematykę współczesnych ruchów społecznych i politycznych. Konferencja *Myśl społeczna wielkich religii świata*, która odbyła się w dniach 17–18 listopada 2011 roku w Lublinie, była już siódmym spotkaniem przedstawicieli polskich i zagranicznych ośrod-

⁴ M. Marczevska-Rytko, *Religia i polityka w globalizującym się świecie*, Lublin 2010, s. 11.